T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/114
KARAR NO : 2024/231
KARAR TR : 03/06/2024

ÖZET:Adli ve idari yargı yerlerinde farklı taleplerle açılan davalarda verilen kararlar arasında olumsuz görev uyuşmazlığından bahsedilemeyeceğinden, 2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.Ş.Oto.Tur.İnş.Rek.İlet.San.veTic.A.Ş
Vekili : Av. M.B.A
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirkete ait...AG ...plakalı araçta mevzuat hükümlerine aykırı hareket edildiğinden (Özel Toplu Taşıma Aracı Çalıştırılmasına ilişkin UKOME kararının denetim ekibine ibraz edilememesi nedeniyle) 1608 sayılı Kanun'un 1.maddesi gereğince 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezasıyla cezalandırılmaları ve aracın 10 gün süreyle parka çekilerek faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeninin 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı kararının hukuka aykırı olduğunu, toplu taşıma hizmeti değil de kombine taşımacılık hizmeti yaptıklarını, Ulaştırma Bakanlığından alınan yetki ile faaliyetlerine devam ettiklerini ileri sürerek, 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı Encümen kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A.İdari Yargıda

2. **Ankara 9. İdare Mahkemesi 13/04/2023 tarih ve E.2023/596, K.2023/900 sayılı kararı**ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Dairesi Başkanlığı'nca 06/04/2023 tarihinde yapılan denetimde davacı şirkete ait...AG ...sayılı araçta mevzuat hükümlerine aykırı hareket edildiğinden (14/02/2013 tarih ve 2013/07 sayılı kararı ile verilen 10 yıllık sürenin 04/04/2023 tarihinde sona ermesi ve Özel Toplu Taşıma Aracı Çalıştırılmasına ilişkin UKOME kararının denetim ekibine ibraz edilememesi nedeniyle) 1608 sayılı Kanun'un 1.maddesi gereğince 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesine istinaden 1.295,00 TL idari para cezasıyla cezalandırılmaları ve aracın 10 gün süreyle parka çekilerek faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeni'nin 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı kararının iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.*
>
> *Uyuşmazlıkta, 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesi uyarınca davacının idari para cezası ile cezalandırılmasına ve aracın bu maddede öngörülen sürelere uygun olarak süresiz değil, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde belirtildiği üzere belirli bir süre içinon gün faaliyetten men edilmesine karar verildiği, kararın bu haliyle 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden olduğu, 1608 sayılı Kanun'da idari yaptırımlara karşı itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezası ile aracın on gün süre ile faaliyetten men edilmesi kararına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi 31/10/2022 tarih ve E:2022/408, K:2022/589 sayılı kararı da bu yöndedir..."*

3. Davacı vekili bu kez, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının 13/04/2023 tarih ve 689 sayılı Encümen Kararı ile, davacıya ait ...AG ...plaka sayılı hava limanı ile şehirmerkezi arasında kombine taşımacılık yapan otobüse ilişkin UKOME kararının ibraz edilemediğindenbahisle, müvekkili adına 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 (1924) tarih ve 486 numaralı Kanun'un bazı maddelerini Muaddil Kanun'un

1. maddesi gereğince, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesine istinaden 1.295 TL idari para cezası verildiğini, ayrıca müvekkiline ait otobüsün on gün süre ile parka çekilerek faaliyetten men edilmesine karar verildiğini belirterek, idari para cezası ile 10 gün süre ile faaliyetten men kararına ilişkin 13/04/2023 tarih ve 689 sayılı Encümen Kararının iptali istemiyle adliyargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliği 18/09/2023 tarih ve D. İş No.2023/4257 sayılı kararı**le, davaya konu edilen Ankara Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 13/04/2023 tarih ve 689 sayılı idari yaptırım kararının sulh ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı, bu işlemin iptali istemiyle açılan davada idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, görevsizlik nedeniyle başvurunun reddine,talep konusunda olumsuz yargı yolu uyuşmazlığı bulunduğu gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca kararın kesinleşmesinden sonra uyuşmazlığın çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İstinat edilen içtihat, açıklama ve Kanun hükmü gereği, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 16'ncı maddesi kapsamında olmayan ve eldeki başvuruya da açıkça konu edilen "Ankara Büyükşehir Belediye Encümeni tarafından 13/04/2023 tarih ve 689 nolu kararı" ile verilen 1.295,00 TL tutarlı idari para cezası ile 10 gün süre ile parka çekilerek faaliyetten men edilmesine dair kararın salt bir idari işlem olan talep kısmının muhakemesinin idari yargı yerinde yapılması gerektiği ve bu duruma göre ise 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 27'nci maddesinin 8'inci fıkrasının hükmüne göre "1.295,00 TL tutarlı idari para cezası ile 10 gün süre ile parka çekilerek faaliyetten men edilmesine" ilişkin kararın idari yargı yerinde incelenmesi gerekmektedir.

Açıklanan sebeplerle, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27/8 maddesi uyarınca başvuru konusu idari yaptırım kararının sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli olduğundan, başvurunun görev sebebiyle reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

KARAR : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere:

I-itiraz eden tarafından yapılan başvurunun, başvuru konusu idari yaptırn kararının sulh ceza hâkimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığından, idari yargı görevli oldağundan GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE,"

III. İLGİLİ HUKUK

5. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un"*Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

" Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir..."

6. 2247 sayılı Kanun'un "*Olumsuz görev uyuşmazlığı*" başlıklı 14. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir."

7. 2247 sayılı Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

8. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

9. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ınBaşkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/06/2024 tarihli toplantısında; Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

10. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir.*" hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

11. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. / (Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir.*" hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

12. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma istencini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

13. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı yanında, idari yargı ile mahkemeleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı söz konusu olduğundan bahisle, görevli yargı yolunun belirlenmesi amacıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verildiği; ancak bunun ara kararı ile değil, dosyanın kapatılıp karar numarası alınmak suretiyle yapıldığı görülmüştür.

14. Bu haliyle, Sulh Ceza Hakimliğince verilen karar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

15. Öte yandan, dosyaların incelenmesinden;

a) İdari yargı yerinde açılan davanın konusunun; ...AG ... plaka sayılıaraçtamevzuat hükümlerine aykırı hareket edildiğinden bahisle 1608 sayılı Kanun'un 1.maddesi gereğince 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesine istinaden 1.295TL idari para cezası kesilmesi ve aracın 10 gün süreyle parka çekilerek faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeninin 06/04/2023 tarih ve 656 sayılı kararının iptaline ilişkin olduğu,

b) Adli yargı yerinde açılan davanın konusunun ise; ...AG ... plakasayılı otobüse ilişkin UKOME kararının ibraz edilemediğinden bahisle, 1608 sayılı Kanun'un 1.maddesi gereğince 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesine istinaden 1.295TL idari para cezası kesilmesi ve aracın 10 gün süreyle parka çekilerek faaliyetten men edilmesine ilişkin Ankara Büyükşehir Belediye Encümeninin13/04/2023 tarih ve 689 sayılı kararının iptaline ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

16. Olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığı ileri sürülen kararların farklı araçlara ve farklı Encümen kararlarına ilişkin olduğu, dolayısıyla her iki yargı yeri kararının içeriğinde belirtilen dava konularının farklı olduğu anlaşıldığından, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen adli ve idari yargı mercilerinin konusu aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri koşulu gerçekleşmemiştir.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda; 2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19.maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliğinin 18/09/2023 tarih ve D. İş No.2023/4257 sayılı başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan Ankara 6. Sulh Ceza Hâkimliğinin 18/09/2023 tarih ve D. İş No.2023/4257 sayılı BAŞVURUSUNUN,aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

03/06/2024tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN